

რეზიუმე

განსხვავებით ყოფილი სოციალისტური ქვეყნების სისტემისაგან, უფასო სამედიცინო და განათლებით, იაფი საცხოვრებელი, შეიძლება მცირე, მაგრამ მოთხოვნის გარანტირებულ დონეს მოქალაქეთა უმრავლესობისათვის, დასავლეთის სოციალური უსაფრთხოების სისტემა უზრუნველყოფს მხოლოდ აუცილებელი მინიმუმით იმ პირთათვის, რომელთაც არ გააჩნიათ ხელფასი, ან რაიმე სხვა შემოსავალი.

განვითარებულ ქვეყნებში, საბაზრო ეკონომიკის სოციალური მოწყობა მოწოდებულია მომსახურების მინიმალური ნაკრების გარანტირებაზე შესაბამისად საცხოვრებელი მინიმუმისა (საარსებო) პროგრესული საგადასახადო ბეგარის მეშვეობით, ხორციელდება სოციალური სოლიდარობის პრინციპის რეალზება, როდესაც ჯანმრთელი თანადგომას უწევს ავადმყოფს, ახალგაზრდა მოხუცებს და მიმდინარეობს შემოსავლების ნაწილობრივი გადანაწილება უმუშევრებისა და უსახსროთა სხვა კატეგორიების სასარგებლოდ.

ყველაზე მძაფრ სოციალურ პრობლემას წარმოადგენს უმუშევრობა - დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში იგი შეადგენს 10, 5% - აქტიური სამუშაო ძალის.

უმუშევრობისაგან განსაკუთრებით ზარალდება ახალგაზრდობა. ასეთ პირობებში სოციალურ მუშაობაში ძირითადი ყურადღება ექცევა ახალ სამუშაო ადგილების შექმნას და ახალგაზრდობის თავისუფალი დროის გონივრულად გატარების ორგანიზაციას. წარმოიქმნება სოციალური მუშაობის ახალი მეთოდებიც - მობილური სოციალური მუშაობა ქუჩაში. ასეთი მეთოდები თავდაპირველად ჩნდება აშშ - ში, შემდეგ კი ვრცელდება ავსტრიაში, გერმანიაში, საფრანგეთში და ევროპის სხვა ქვეყნებში.

საკვანძო სიტყვები: სოციალური მენეჯმენტი, პროფკავშირები, სოციალური სამსახური, გრანტი

Social management features in different countries

Nunu Gigauri

Associate Professor

Summary

The author aims to explain the features of the social management of the western countries of the eropisa and the USA. 18 th century in the second half of the job distribution and social development of the special considerations in the determination and the laws and the system brought together all the citizen's right to education, medical care, pension, disability assistance in the event of unemployment, etc. That's when it became clear that the best laws do not provide the required results and their lives without passing.

Each person is an individual approach, which is the essence of social work. Unlike the former socialist countries, it is the system. But certain countries, the real social. To get acquainted with the work. Substantial differences explained. We discussed in detail the various countries' social welfare work. Germany, USA, France and Sweden.

Sweden notable achievements in quality of life. Since the world is one of the highest level and is known in the "Swedish model" title. The Swedish state is guided by the principles of cooperation and social justice. Its all social strata can live in dignity and not have a big contrast between the rich and the less secured, everyone must have housing, good quality health services and secured old age. This model is considered to be extremely important, for political and practical point of view in Sweden. Social policy, which is developing the country's economic growth. Sweden supports all political parties.

Keywords: Social management, Trade unions, Social Service, Grant

ძირითადი ტექსტი

სხვადასხვა ქვეყნებში სოციალური მუშაობის ძირითადი პრინციპები და მეთოდები საკმაოდ მსგავსია, მაგრამ კონკრეტულ ქვეყნებში არსებული რეალური სოციალური მუშაობის (სამუშაოს) გაცნობით უკვე შეიმჩნევა არსებითი განსხვავებები.

აშშ - ში სახელმწიფო მხარდაჭერა ხორციელდება, მხოლოდ პროგრამის დონეზე მოსახლეობის ყველაზე ლატაკი ფენისათვის, სამაგიეროდ აქ ფართოდაა განვითარებული არასამთავრობო სტრუქტურის საქველმოქმედო საწყისები. საგადასახადო ლგოტები ხელს უწყობენ აქტიურ მიზიდვას მიზნების სოციალური პროგრამების რეალიზაციის და სოციალური სამუშაოს ჩატარებაზე.

ევროპის მრავალი (უმრავლესობა) ქვეყნებისათვის დამახასიათებელია სახელმწიფო ძალისხმევა კეთილდღეობის სათანადო დონის შენარჩუნებაზე, კანონმდებლობით დადგენილია სამუშაო დის ხანგრძლივობა, დასასვენებელ დღეთა რაოდენობა, ფასიანი შვებულება, ხელფასის გარანტირებული მინიმუმი, ზომები, რომლებიც იძლევა დასაქმების გარანტიას, სოციალურ უზრუნველყოფას.

ანალოგიური კანონმდებლური აქტების რიცხვი აშშ-ში უმნიშვნელოა. დღეისათვის. შტატების უმრავლესობაში მიღებული კანონი სამუშაო დის ხანგრძლივობაზე, ქალების ამუშაოზე, მინიმალურ ხელფასზე, სხვადასხვა შტატებში ისინი განსხვავებულია. დახმარება უმუშევრობაზე, ასევე დამოკიდებულია

კონკრეტული შტატის კანონმდებლობაზე.

აშშ-ს ფედერალურ კონგრესს არ შეუძლია შტატის შიდა კანონმდებლობის შეცვლა სოციალურ დარგში - სამრეწველო და სავაჭრო სანარმოთ ვალდებულება, რომლის საქმიანობა ხორციელდება ერთი შტატის ფარგლებში, რეგულირდება მხოლოდ ამ შტატის კანონმდებლობით. ფედერალური კანონმდებლობა გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ (როდესაც) წარმოების საქმიანობა სცილდება შტატის ტერიტორიის ფარგლებს. ამერიკული მუშაობის დაახლოების მეოთხედი არ არის დაზღვეული უმუშევრობაზე და წარმოება დახურვის და განთავისუფლების შემთხვევაში (დაითხოვა) ისინი იძულებული არიან დახმარებისთვის მიმართონ სახელმწიფო ორგანოებს. ძირითადი სოციალური ინსტიტუტი, რომელიც აკონტროლებს მენარმეთა მოქმედებას დაქირავებული სამუშაო ძალის გამოყენებაზე ხორციელდება პროფკავშირების მეშვეობით. აშშ-სგან განსხვავებით გერმანიაში მთლიანად სოციალური სფერო პრაქტიკულად რეგლამენტირებულია კანონით. აქ მოქმედებს ნაერთი სოციალური კანონმდებლობისა - სოციალურ კოდექსთან, რომელიც აერთიანებს სოციალური კანონების მთლიან ნაკრებს ახალგაზრდობის სოციალური დაცვიდან - ხანდაზმულ და შრომისუნარო ადამიანები სოციალურ დახმარებამდე.

გერმანიის ფედერალური კანონმდებლობა ითვალისწინებს უფლებას სოციალურ სამართლიანობასა და გარანტიებზე, რომლებიც შეიცავენ სოციალური და აღმზრდელობითი დახმარების აღმოჩენას.

სოციალური კანონმდებლობის ნაერთი უზრუნველყოფს:

- ადამიანის ღირსეული არსებობის გარანტია;
- თანაბარი წინაპირობანი პიროვნების თავისუფალი განვითარებისთვის, განსაკუთრებით ახალგაზრდა ადამიანისთვის;
- ოჯახის დაცვა და დახმარება;
- ადამიანის ცხოვრების უზრუნველყოფა საქმიანობის თავისუფალი არჩევის გარანტიის მეშვეობით;
- დახმარება, განსაკუთრებულ საცხოვრებელ სიტუაციაში;
- მხარდაჭერა თვითდახმარების ორგანიზაციაზე.

გერმანიის სოციალური კოდექსი დაფიქსირებულია ადამიანის ძირითადი უფლებები (მოქალაქის), რომლითაც მიეკუთვნება:

- უფლება განათლებასა და შრომაზე;
- სოციალური დაზღვევა;
- სოციალური კომპენსაცია ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიხედვით;
- უფლება საცხოვრებელზე;
- დახმარება ბავშვებსა და ახალგაზრდებზე;
- სოციალური დახმარება შეზღუდული შესაძლებლობების პირებზე.

გერმანიის თავისებურებას წარმოადგენს ეკლესიის ტრადიციული მონაწილეობა სოციალური დახ-

მარების აღმოჩენაში.

საფრანგეთის სოციალური უფლება აერთიანებს იურისპუდენციის სამ კერძო სექტორს: შრომის უფლება, სოციალური უზრუნველყოფა და სოციალური დახმარება.

სოციალური დახმარება მიენიჭება პირველ რიგში პირებს, რომელთა სავალალო მდგომარეობა არ აძლევს მათ საშუალებას დააკმაყოფილონ საბაზო მოთხოვნები, და მეორე - უსახსროებს (ხელმოკლე), რომლებიც მძიმე საცხოვრებელ (სასიცოცხლო) მდგომარეობაში იმყოფებიან, ჯანმრთელობის, ხანდაზმულობის ან ინვალიდობის გამო. სოციალური დახმარების გადაცემის მოქნილი ფორმა საშუალებას იძლევა მრავალი პირის მოცვისა, რომლებიც იმყოფებიან მძიმე მდგომარეობაში. შვედეთი აღსანიშნავია იმით, რომ ამ ქვეყანამ მიაღწია ერთ - ერთ უმაღლეს დონეს ცხოვრებისა მსოფლიოში, სოციალური პოლიტიკა მიმართულია ხელფასებს შორის სხვაობის შემცირებისაკენ, უმუშევრობასთან აქტიური ბრძოლისაკენ, ისეთი ზომების გამოყენებით, როგორიცაა სუბსიდია სამუშაო ძალის დასაქირავებლად და სამუშაო ადგილების შექმნის სპეციალური პროგრამები, კვალიფიკაციის ამაღლება და მობილური სამუშაო ძალის გაძლიერება. „შვედური მოდელის“ ხელშეშვალი ნაწილია მოსახლეობის სოციალური უზრუნველყოფის მძლავრის სისტემა, უფასო განათლება, ჯანუცვისა და პენსიების მაღალი დონე, სხვადასხვაგვარი დახმარებები ინვალიდებზე და არსებითი მატერიალური დახმარება ოჯახებზე, რომელთაც ყავთ ბავშვები.

სოციალური პოლიტიკის თანამედროვე მდგომარეობა საკმაოდ დაწვრილებით დაახასიათა შვედეთის საგანგებო და უფლებამოსილმა ელჩმა რფ - ში, ბატონმა სვენ ჰორდმანმა გაზეთში „არგუმენტები და ფაქტები (>6, 2000 წ.).

ინტერვიუს ფრაგმენტი მოყვნილია ქვემოთ:

- პირველ ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ შვედური სოციალიზმი მუშაობს საბაზრო ეკონომიკის ბაზაზე: ჩვენი წარმოებების 95% - კერძოა. წარმოების სახელმწიფო სექტორი უკიდურესად უმნიშვნელოა - უფრო მცირე, ვიდრე იტალიასა და საფრანგეთში სამაგიეროდ არის მსხვილი სექტორი. რომელსაც განაგებს სახელმწიფო სოციალური უზრუნველყოფა, ჯანმრთელობის დაცვა და განათლება. ყოველივე ეს მოითხოვს დიდ დანახარჯებს, ამიტომ გადასახადი, სოციალური ანარიცხების ჩათვლით, შვედეთში საკმაოდ მაღალია - დაახლოებით 60% - საერთო პროდუქციის.

ახლო წარსულში, როგორც მედიცინა, ასევე განათლება აბსოლუტურად უფასო იყო. განათლება ასეთივე დარჩა, უმაღლესის ჩათვლით, ხოლო მედიცინა კი ნაწილობრივ ფასიანი გახდა.

ჩვენი სახელმწიფო ხელმძღვანელობს თანამშრომლობისა და სოციალური სამართლიანობის პრინციპებით, რაა მოსახლეობის უკლებლივ ყველა ფენას შეეძლოს იცხოვროს ღირსეულად, რათა არ არსებობდეს დიდი კონტრასტი მდიდრებსა და ნაკლებად

უზრუნველყოფილებს შორის, ყველას უნდა გააჩნდეს მისაღები საცხოვრებელი, ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურება და უზრუნველყოფილი სიბერე.

ბავშვის დაბადების შემთხვევაში მშობელთაგან ნებისმიერს აქვს საშუალება დარჩეს სახლში და მიიღოს დახმარება: ხელფასის 80% (არა უმეტეს 17 ათასი კანონისა თვეში) სულ მშობლებს ეძლევა 450 თავისუფალი დღე (ამათგან - 360 დამოკიდებული შემოსავლის დონეზე, ხოლო 90 დღე ნაზღაურდება (მინიმუმის მიხედვით 60 კრონა დღეში). თავისუფალი დღეების აღება შეიძლება როგორც ერთბაშად ასევე შეიძლება განაწილებაც, ვიდრე ბავშვს არ შეუსრულდება რვა წელი.

მშობლის უფლებები იყოფა ცოლ - ქმარს შორის და ნებისმიერ მათგანს შეუძლია გადასცეს ანაზღაურებადი „მშობლის დღე“ - მეორეს, გარდა იმ 30 დღისა, რომელიც კანონმდებლობით არის დადგენილი, როგორც ხელშეუხებელი „მამის თვე“ - ბავშვთან სრულფასოვანი ურთიერთობისთვის.

ამის გარდა, ნებისმიერი ოჯახი (დამოუკიდებლად შემოსავლის) ლეზულობს დახმარებას ბავშვზე - 16 წლის განმავლობაში 850 კრონის ოდენობით (100 დოლარი), თუ ბავშვს არ ყავს დედა, ან მამა, მაშინ იგი 17 წლამდე (ან 20 წლამდე, თუ აგრძელებს სწავლას) ლეზულობს პენსიას (2,5 ათასი კრონი) პლუს გარდაცვლილი მშობლის საბაზო პენსიას - 30%. რამდენადაც ჩვენი საგადასახადო სისტემა პროგრესულია, გამოდის, რომ ერთი მდიდარი საგადასახადო სისტემის მეშვეობით აფინანსებს რამდენიმე ღარიბს.

დაბერება შვეციაში არ წარმოადგენს რაღაც დრამატულ პროცესს ადგილობრივი ორგანოები ყოველნაირად პასუხისმგებელნი არიან მათ ტერიტორიაზე მცხოვრები ხანდაზმულ ადამიანებზე. როგორც მამაკაცები ასევე ქალები, პენსიაზე გადიან 65 წლის ასაკში (შეიძლება 61 წლის ასაკშიც, მაგრამ პენსია იქნება მხოლოდ ნაწილობრივი) ეს ჯგუფი დღეს შეადგენს მოსახლეობის 17% ზე მეტს, და გააჩნიათ ზრდის ტენდენცია.

პენსია სიბერის მიხედვით შედგება როგორც წესი, რამდენიმე კომპონენტისაგან: საბაზრო (ნუ სახალხო) პენსია, რომელიც არ არის დამოკიდებული წინა ხელფასზე (1999 წ. იგი შეადგენდა 2912 კრონას თვეში - მარტოხელა პენსიონერებისათვის, და 2381 კრონა იმათთვის, რომლებიც ცხოვრობენ მეუღლესთან ერთად). არსებობს კიდევ საერთო დამატებითი პენსია მათთვის ვისაც გააჩნია თუნდა რამენაირი სტაჟი. მომუშავეთა უმრავლესობა (ლეზულობს დამსახურებულ პენსიას მთლიანობაში ეს შეადგენს ხელფასის 75% - ს. მათ რომელთაც არ გააჩნიათ შრომითი სტაჟი, ან იგი მცირეა, შეუძლიათ მიიღონ სპეციალური დამატება ანაზღაურება: პენსია „გადარჩენია“, მეუღლის დაკარგვის შემთხვევაში, საცხოვრებელი გადახდები და სხვა ფულად გამოსახულებაში მთლიანად პენსია შეადგენს 7-10 ათას კრონას თვეში.

ავადმყოფობის ფურცელი დასჭირდება ავადმყოფს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი ავადმყოფობდა 7 დღეზე მეტი. მშრომელ ადამიანებს ავად-

მყოფობის ფურცელის მიხედვით გადახდა შეადგენს მაქსიმალურად მისი ხელფასის 80%-ს. 1999 წელს საშუალო მაჩვენებელი იყო - 14,5 ათასი კრონი თვეში.

ვიზიტი ექიმთან დღეს ღირს სდღაც 20 დოლარი (170 კრ) ალგილი საავადმყოფოში დღე-ღამე 25-30 დოლარი, რაღაც არ უნდა დაჯდეს ოპერაცია - ზოგჯერ კი ეს რამდენიმე ათასი დოლარი (!) - ადამიანი იხდის მხოლოდ ამ ნომინალურ თანხას. თუ ადამიანი ავადმყოფობს ერთ წელზე მეტი ხნით, სოციალური დაცვის ორგანოებში შეუძლებელია შესთავაზონ მას ინვალიდობაზე გასვლა: შრომითი სტაჟის არსებობის შემთხვევაში მისი პენსია იქნება დაახლოებით 14,5 ათასი კრონი.

დასკვნა: საზოგადოებამ ბევრი გააკეთა იმისათვის, რომ ინვალიდებს არ ეგრძნოთ თავი დათრგუნულად და მიტოვებულად ეცხოვრათ ნორმალური ცხოვრებით.

ამისათვის სოციალურმა სამსახურმა შესაბამისი სახით უნდა მოაწყონ მათი ბინა: გააფრათონ კარები, დააყენონ, მოაჯირი, ლიფტი და სხვ. არსებობს სპეციალური სატრანსპორტო სამსახური და გამცილებელთა სამსახური, მათთვის, ვისთვისაც ეს აუცილებელია. ამასთან, თანაშემწე (დამხმარე) შეუძლიათ აირჩიონ თვითონ.

დიდი ხანია შვედეთში სოციალურ სფეროს მიჩნევენ უაღრესად მნიშვნელოვნად, პოლიტიკური და პრაქტიკული თვალსაზრისით. დღეს სოციალურ პოლიტიკას, რომელიც ვითარდებოდა ქვეყნის ეკონომიკური ზრდასთან ერთად, მხარს უჭერს ყველა პოლიტიკური პარტია, რომლებიც შედიან შვედეთის პარლამენტში (რიკსტაგი).

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ს. გ. პოპოვი. „სოციალური მენეჯმენტი“. თავი 4- \$4/1, მოსკოვი. 17 აპრილი. 2000 წელი
 2. მ. პ. პერევენზევი. ტ.. კოსცოვი - „მენეჯმენტი კულტურასა და ხელოვნების სფეროში“. ქ. მოსკოვი. „იანვარი“ 2000. 25 დეკემბერი. 2006წ
 3. ინტერნეტრესურსები
 4. მ.პ. პერევენზევი „მენეჯმენტი“. „ირა“. 2005 წელი. ქ. მოსკოვი.
- ლევერენცეს:
1. S. C. Popov. „Social Management“. Chapter 4- \$4/1 Moscow. April 17 2000 year
 2. M.P. Perevenzev. T. Kosovski - „Management of culture and art in the field“. Moscow. „January“ 2000. December 25. 2006
 3. Internet resources
 4. M.P. Perevenzev. „Management“. „Ira“. 2005 year. Moscow.